

Marius Sulla'ya karşı: Roma'nın Müttefiklerle Savaşları

Marius Sulla'ya karşı: Roma'nın Müttefiklerle Savaşları

Gracchuslar'ın iktidardan düşmesinden sonra, muhafazakar Optimatlar senatoda görevdedi.

1. Muhafazakar parti Senato'yu kontrol ediyordu.
2. *Senatus consultum ultimum* hakkında bazı sorular sorulması gerekiyordu: Anayasal mıydı değil miydi?
3. *Lex agraria* ve Tiberius'un Toprak Komisyonu faaliyetlerine devam etti.

Roma'nın Savaşları İ.Ö. 111-84

Iugurtha Savaşı	Kelt Savaşı	Müttefikler Savaşı	1. Mithridates Savaşı
İ.Ö. 111-104	İ.Ö. 105-101	İ.Ö. 90-88	İ.Ö. 88-84
Kuzey Afrika'daki Numidia'ya karşı	Teutonlar ve Tburinler de dahil olmak üzere German kabilelerine karşı	Roma'nın İtalyan müttefiklerine karşı	Küçük Asya'daki Pontos Kralı Mithridates'e karşı

Bu harita Mary T. Boatwright, Daniel Gargola ve Richard J.A. Talbert, *The Romans from Village to Empire*, Oxford University Press, 2004. kitabı için hazırlanmıştır.

Telif Hakkı 2004, Ancient World Mapping Center:

Bu öge yalnızca ticari olmayan kişisel ya da eğitim amaçlı olarak çoğaltılabilir ve dağıtılabilir. Tüm diğer kullanımlar için, telif hakkı sahibinden/sahiplerinden önceden yazılı izin almanız gerekir. Müellifler, haritanın telif hakkı ve dağıtım bildirimlerini kaldırabilir ya da değiştirebilirler.

Marius'un Kariyeri

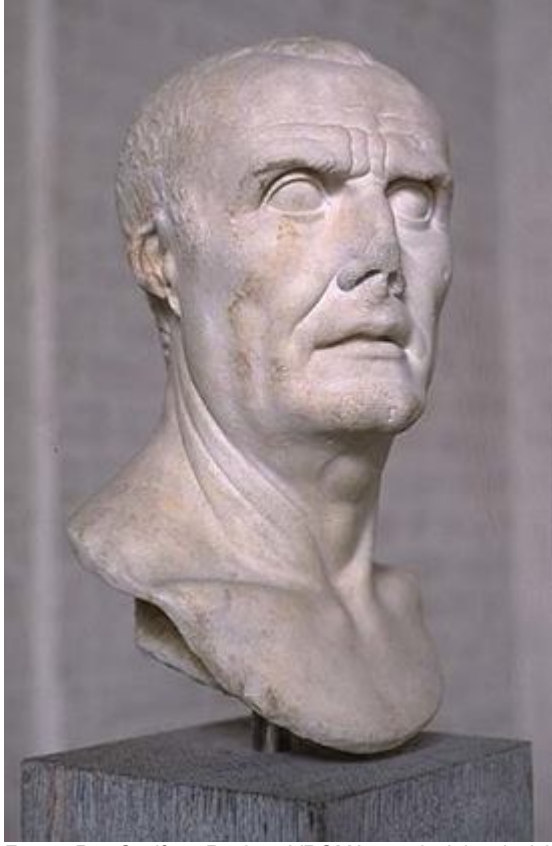

Foto: R. Scaife. Resim VROMA projesinin izniyle <http://www.vroma.org>

1. Bir *novus homo* idi. Ailesinde yüksek memuriyet görevinde bulunan ilk kişidir.
2. İspanya'da Numantia kuşatmasında Scipio Aemilianus ile birlikteydi.
3. Quintus Metellus'un yardımıyla İ.Ö119 da halk tribunu seçildi.
 - a. Patronların, oylama sırasında emrinde çalışanlara (*clientes*) gözdağı vermesini engelleyen yasayı çıkarması, kendisinin bir *popularis* olarak görülmesine neden oldu; bu yasa Marius ile Metellus arasında düşmanlığa neden oldu.
 - b. Gracchus'un tahıl kanununun genişletilmesine karşı tavrı ise *optimat* olarak görünmesine neden oldu.
4. İ.Ö 115'te güçlükle Praetor seçildi ve rüşvetle suçlandı (ama aklandı).
5. Daha sonra Uzak İspanya'ya gitti, eyalet valisi görevinde bulundu ve zengin oldu.
6. Iulius Caesar'ın teyzesi ile evlenerek bir patrici ailesi içine girdi.
7. Sonunda Q. Metellus ile arasını düzeltti,

Iugurtha Savaşı İ.Ö. 111-104

1. Numidia Kralı Iugurtha'ya karşı savaştı.
2. Numidia'nın hakimiyeti, ülkeyi kontrol için çekişen üç kardeşe bırakılmıştı.
3. Süreç içerisinde, rakiplerden biri olan Iugurtha, tahıl için önemli liman şehri olan Cirta'yı aldı. Orada birçok Romalı tüccarı kılıçtan geçirdi.
4. Roma toprakları bölerek anlaşmazlığa son vermek istedi ama işe yaramadı.
5. 111'de, harekete geçilmemesi nedeniyle Roma halkının öfkesi arttı, böylece consuller ve senato savaş kararı vermek zorunda kaldılar. Rüşvet suçlaması ortadan kaldırıldı.
6. Romalı generaller başta kurnaz Iugurtha'yı yenmede acizdi.
7. Metellus kumandayı ele aldı, daha başarılıydı ama kralı yakalayamadı.
8. Tüccarların mümkün olduğunca çabuk bitmesini istediği savaşın uzamasından Metellus sorumlu tutuldu.
9. Bu görüşler Marius'u cesaretlendirdi consullüğü kazanmayı umdu.

Birinci Consullük İ.Ö. 107

1. Metellus'un onu Afrika'da alıkoyarak engel olmaya çalışmasına rağmen Marius seçimi kazandı.
 - Plebler Meclisi ona Afrika yönetimi için oy verdi.
2. Cesur hareket: niteliklerine aldırış etmeksizin askerlik yapabilecek herkesin orduya kaydını yapmak.
 - a. Bu hareket Roma politik sistemi içerisinde ordunun durumunu ciddi şekilde değiştirdi
 - b. Askerler devlete değil, komutanlarına daha sadık hale geldiler
 - c. Başarılı generaller askeri komutayı daha cazip hale getiren daha fazla politik güç kazandı,
 - d. Başarılı kumandanlar kendi isteklerini gerçekleştirmek için iç savaşa başvurabiliyordu.
3. Marius savaşta Iugurtha'ya karşı başarılıydı ama onu asla kendisi yakalayamadı. (sonunda Sulla yakaladı).
 - Savaşın sonrası zafer alayında, Marius, zincirler bağlı Iugurtha'yı Roma'nın caddelerinde teşhir etti.

Kelt savaşı İ.Ö 105-101: Cimbrler ve Teutonlara karşı

1. İkinci consullük: İ.Ö. 104 (Kuzey istilası tehdidi yüzünden, ilkinden çok kısa süre sonra).
 - a. Kuzeydeki Kelt komşular kendi bölgelerinden kovuldular ve toprak için Roma'ya başvurdu ama reddedildiler.
 - b. İ.Ö. 105'de Roma Arausio Savaşı'nda 80.000 askerini kaybetti.
 - c. Bu paniğe ve sonrasında da Marius'un 2. consullüğüne neden oldu (104).
2. Marius'un lejyonu yeniden düzenlemesi.
 - a. Lejyonun büyüklüğünü sınıf ayrımı gözetmeksizin tamamı zırhlı olarak 4000 kişiden 5000-6000 kişiye artırdı
 - b. Lejyonu, 500-600 kişiden oluşan (lejyonun1/10 u) cohort adlı taktik birimlere böldü.
 - c. Her bir cohort deneyimli bir liderlerin komuta ettiği 5 veya 6 centuria'dan oluşuyordu.
 - d. Cohort eski bölüklerden (120 kişi) daha güçlüydü ve savaşta daha bağımsız olabilirdi.
 - e. Marius askerlerini bire bir stilinde eğitti, Gladyatörler gibi dualist (saldır ve savuştur stili),
 - f. Askerler artık kendi silahlarını sağlamadığı için düzen içindeki mal ayrımını eledi.
3. Aquae Sextiae İ.Ö. 102: Kellere karşı kesin zafer.
4. 101'de, Turin yakınlarında, son savaş oldu,
 - Marius ve onun consulü Catulus arasında zafer için önemli bir rekabet meydana geldi.

Marius'un Politik Düşüşü İ.Ö. 100 - 86

1. İ.Ö. 100 Altıncı consullük; Marius zaferleri nedeniyle bir ün dalgası yakaladı
2. Politik bir gündemin eksikliğiyle, amaçlarına ulaşmak için şiddet kullanan bir Tribunu olan Saturninus'a, güvendi.

3. Saturninus'un suçları Marius'u, Saturninus'u yakalayıp idam etmek için bir *senatus consultum ultimum* çıkarmaya itti.
4. Saturninus'la yaptığı işbirliğinin ayıbyıla Marius, Roma'dan, Mithridates'le sözde bir savaş başlatmaya çalıştığı Asya'ya çekildi.

Sulla

1. Sulla zor zamanlar geçirmiş soylu bir ailedendi.
2. Senatoyu her zaman desteklediği biliniyordu.
3. Iugurta ve Kelt savaşlarında subaydı.
4. İ.Ö. 88'de consul oldu.
 - Müttefikler Savaşı: Samnitler'e karşı güney harekâtının komutanı.
5. Mithridates'e karşı savaş İÖ 88-84
 - Hâkimiyeti ele almak için Roma'ya yürüdü.
6. Dictator İÖ 82-80
 1. Proscriptiones: (öldürülecek siyasi düşmanların listesi)
 2. Siyasi reformlar.

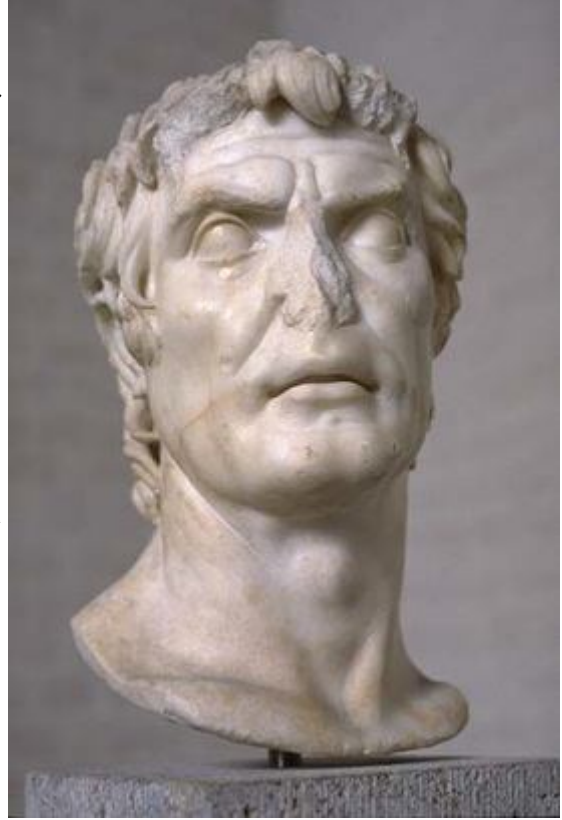

Foto: R. Scaife. Resim VROMA projesinin izniyle <http://www.vroma.org>

Müttefikler Savaşı İ.Ö. 91 - 88

1. Müttefiklerin hoşnutsuzluğu: Daha çok hak istiyorlardı.
 - a. Görev alamıyorlar, yeni vilayetlerin yönetimini elde edemiyorlardı.
 - b. Roma yasasına göre eşit değillerdi ve Roma mahkemelerinden önce temyiz hakları yoktu.
 - c. Fetihlerden elde edilen gelirin çoğu Roma'ya gidiyor ve daha fazla savaşı parasal olarak desteklemek için kullanılıyordu.
 - d. Yine de müttefiklerin, savaşların bedelinin ödenmesi için kendilerini vergilendirmesi gerekiyordu.
 - e. Gracchusların toprak reformları bölgelerindeki haklarına tecavüz ediyordu.
2. Roma'nın muhalefeti
 - a. İ.Ö. 95 Consuller İtalyanları vatandaşlıktan çıkararak özel mahkemeler kurdu.
 - b. Bundan önce, güçlü Romalılarla bağları olan bazı İtalyanların düzenli vatandaşlık kaydı vardı.

3. Livius Drusus'un giriştiği reformlar, Tribunus İ.Ö. 91
 - a. Gaius Gracchus'a karşı gelen Drusus'un oğlu.
 - b. Senatoda equestrian sayısını artırdı.
 - c. Bu yeni, karma senatoyla gasp mahkemelerine jüri aldı.
 - d. Hububatın düşük fiyatlardan halka dağıtımı için yasa çıkardı.
 - e. Sicilya'da Roma kolonileri oluşturdu.
 - f. Tüm İtalyanlara vatandaşlık verme girişimi başarısızdı.
 - g. Drusus suikaste kurban gitti.
4. İtalyanların isyanları: "Italia" Konfederasyonunu yarattı.

Bu harita Mary T. Boatwright, Daniel Gargola ve Richard J.A. Talbert, The Romans from Village to Empire, Oxford University Press, 2004.kitabı için hazırlanmıştır,

Telif Hakkı 2004, Ancient World Mapping Center:

Bu öge yalnızca ticari olmayan kişisel ya da eğitim amaçlı olarak çoğaltılabilir ve dağıtılabilir. Tüm diğer kullanımlar için, telif hakkı sahibinden/sahiplerinden önceden yazılı izin almanız gerekir. Müellifler, haritanın telif hakkı ve dağıtım bildirimlerini kaldırabilir ya da değiştirebilirler.

Müttefikler Savaşının Yönetimi ve Sonucu

1. Romalılar Stratejik Avantajları
 - a. Roma denizi kontrol ediyordu ve eyaletlerden askeri birliklerini dışarı gönderebiliyordu.
 - b. Roma yolları ve İtalya içindeki ticareti kontrol ediyordu.
 - c. Roma'nın düşman toprakları içinde sadık müttefik bölgeleri vardı.
2. Müttefikler için Stratejik Avantajları
 - a. Olasılıkla daha yüksek moralleri vardı
 - b. Roma lejyonları kadar iyi eğitimliydi ve onların taktiklerini biliyorlardı.
3. Roma aşamalı olarak İtalya'daki müttefiklerinin pek çoğunu vatandaşlıkla ödüllendirdi.
 - a. Iulius Kanunu, İ.Ö. 90, ve
 - b. Plautia-Papiria Kanunu İ.Ö. 89

4. Savaşın Sonuçları
 - a. Ekonomik tahribat:
 - i. Tarım ve ticaret kesintiye uğradı.
 - ii. Borçluların sayısında artış.
 - iii. Hububat fiyatları arttı.
 - b. Gelecekteki iç savaşlar için tehlikeli bir emsal.
 - c. Daha birleşik bir İtalyan yarımadası
 - i. İtalo-Roma kültürü biçimlenmeye başlar
 - ii. Latince daha çok yayılır
 - iii. Roma, bundan böyle bir kent devleti değil bir bölge devletidir.

Mithridates Savaşı İ.Ö. 88-84

1. Mithridates (İ.Ö. 134-63), Pontus Kralı
 - Büyük İskender gibi bir imparatorluk isteyen eski tarzda bir Hellenistik kraldı.
2. Mithridates ile savaş tehlikesi Sosyal Savaşı çok çabuk sona ulaştırdı.
3. Doğu eyaletleri Mithridates'i kurtarıcı olarak selamladılar.
4. Doğu'da yaşayan binlerce Romanlı katledildi.
5. Mithridates'e karşı komutanların yarışı
 - a. Sulla ve Senato Marius ve Halk Meclisine karşı
 - i. Marius ona komutayı veren bir yasayı geçirmek için tribunuslardan birini, Sulpicius'u kullanır.
 - ii. Sulla'ya senatodaki arkadaşları tarafından komutanlık için söz verilmişti.
 - iii. Sulla Marius'un elinden komutayı almak için Roma'ya yürüdü, düpedüz bir iç savaş yarattı.
 - Kenti ateşe verdi, birçok masum kent sakininin ölümüne neden oldu.
 - b. Devam eden huzursuzluk İ.Ö. 87-86
 - i. Censorün seçimi hiçbir zaman gerçekleşmez, kabilelere yeni vatandaşların kabul etme meselesi hallolmaz.
 - ii. Her biri oy hakkında sahip 35 kabile, ya da 31 düzenli ve 4 kent kabilesi vardı.
 - iii. Yeni vatandaşlar oylarının kuvvetini azaltmak için sadece 4 kent kabilesine vatandaşlar alındı.
 - c. Sulla tekrar Roma'ya yerleşmenin umuduyla hoşgörülü bir barışla savaşı bitirir.

Sulla'nın Korkulu Hükümdarlığı, İ.Ö. 83-80

1. Sulla ve Populares arasında İç Savaş
 - a. Crassus ve Pompeius - Sulla'nın ordusundaki genç subaylar.
 - b. Roma'da Colline Kapısındaki Savaş: Sulla neredeyse yeniliyordu.
2. Politik rakipleri için Sulla'nın proscriptiones'i (öldürülecekler listesi)
 - a. Plutarchos Circus'ta 6000 equites'in öldürüldüğünü yazar.

- b. Düşmanların başları için ödüller verildi.
 - c. Sulla'nın askerleri için para ve toprağa ihtiyacı olduğundan paralı insanlar hedef seçildi.
3. Sulla Centuria Meclisi tarafından dictator ilan edildi.

Sulla'nın İcraatları

(Bkz. Romans s. 120-121)

1. Senato'nun üyelik sayısı arttırdı
2. Yargı sistemini değiştirdi
 - a. Halk meclislerinden önceki duruşmalar feshedildi
 - b. Farklı suçlar için ayrı mahkemeler kuruldu
 - c. Yeni mahkemelerde yalnızca Senota üyeleri görev aldı.
3. Consullüğe ulaşmak sınırlandı.
4. Tribunusluğun gücü kısıtlandı.
5. Eyalet valilerinin gücü sınırlandı.

Sorular:

Politikaları oldukça farklı görünmesine rağmen, Marius ve Sulla Roma senatörleri olarak ortak neye sahiplerdir?